

DE

D I I S

ET

HEROIBUS POETICIS

LIBELLUS.

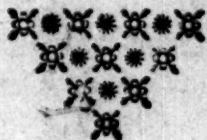
AUCTORE JUVENCIO.

i.e. Joseph Jouvency.

IN USUM

SCHOLÆ WINTONIENSIS,

EDITIO TERTIA.

Impensis J. BURDON, Bibliopolæ, WINTON.

MDCCXCI.

~~12283, 17~~
Class 7097.91

1857. Oct. 10.

By exchange
of duplicates.

P A R S P R I M A.

*De majoribus & minoribus Ethni-
corum Diis.*

C A P U T I.

S A T U R N U S.

DEORUM antiquissimus habebatur Cæ-
lum. Duo ejus filii celebrantur à poetis,
Tempus, sive Saturnus; & Titanus.
Hic, etsi priore loco genitus foret, eique proinde
imperium orbis deberetur, jus tamen suum re-
misit, concessitque Saturno, rogante Vesta
matre, sed ea lege tamen, ut Saturnus mascu-
lam prolem educaret nullam. His ita constitutis,
Saturnus mares statim editos devorabat, invitâ
vehementer uxore, quæ uno partu Jovem &
Junonem enixa, solam Junonem ostendit Sa-
turno, Jovem occultavit. Sensit dolum Tita-
nus, ac Saturnum acie victum in vincula con-
jecit. Iis liberatus postea fuit per Jovem fi-
lium suum, à quo Titanes, bellum pro Titano
patre redintegrantes, fuere profligati. Saturnus
vinculis liberatus, cum in fatis esse cognovisset
futurum, ut ab eodem Jove regno spoliaretur,
illi struxit insidias, ac bellum etiam indixit.
(Ovid. Lib. I. n. 5.) Jupiter debellatum patrem
cælo expulit. Saturnus, amisso cælo, in eam

Italiæ partem, ubi Roma condita postmodum est, venit, quæ Latium fuit appellata, quod ibi latuisset. Extorrem Deum Janus, Latii rex, benigne accepit, ac vicissim à Saturno donatus est insigni prudentiâ, cujus ope meminerat præterita, futura prospiciebat : unde biceps, seu bifrons, appellatur. Eo regnante mores optimi, artesque viguerunt, quæ illi ætati nomen Auræ fecerunt. Saturni festa dicebantur Saturnalia, & Decembri mense celebrata sunt per dies primo tres, deinde quatuor, tum quinque, ac plures. Per eos dies Senatus non habebatur : vacabant scholæ, munera ultro citroque mittebantur ab amicis : de fontibus supplicium sumere, ac bellum indicare, nefas ; servis mensæ accumbentibus ministrabant domini, & fervorum vicem implebant, ad refricandam videlicet memoriam pristinæ, quæ florebat Saturno regnante, libertatis, cum nemo serviret.

Janus, de quo proximè facta mentio est, pingebatur cum clavi & virga. Virgam gerebat, quasi viarum præses ; clavim, quia domorum januas, & seras, invenisse credebatur ; ab eo Januarii mensis invenit nomen : aræ duodecim eidem ponebantur, pro numero mensium : utque sunt anni tempestates quatuor, ita quatuor ipsi frontes aliquando datæ. In omnibus sacrificiis appellabatur primo loco, quippe qui primus aras et sacrorum ritus instituisse. Ejus templum Romæ claudabatur pace compositâ ; patebat flagrante bello.

CAPUT II.

CYBELE.

CYBELE, Saturni uxor, varia sortitur apud poëtis nomina. Dyndimène vocatur, Berecynthia, & Idæa, à montibus Phrygiæ Dyndimo, Ida, & Berecintho, ubi præcipue colebatur: Magna mater, quia Dii plurimi, maximique, ex eâ nati: Ops & Tellus; quia, ut Saturnus cælo, sic illa terræ præerat, opemque mortalibus ferebat: Rhea, quia è terra fluunt omnia, & gignuntur. Dicta quoque Vesta reperitur: vulgo tamen Vesta Saturni mater, non conjux, ponitur. Itaque duas aliqui Vestas constituunt, unam Cæli conjugem, & matrem Saturni: alteram juniorem, & Saturni filiam. Senioremem eandem esse cum Cybele, ac Tellure, censent. Pingebatur illa sedens, quia terra stat, suis librata ponderibus; tympanum gerebat manu, quia terra ventos sinu continet, qui erumpunt inde cum fragore; aderant circum belluæ; curru vehebatur, quem trahebant leones: caput floribus, plantisque; sæpius coronâ è turribus & murorum pinnis conflatâ, cingebatur. Junior Vesta igni præerat, eique aram Numa Pompilius consecravit, et ignem in ara perpetuum foveri iussit, cujus alendi curam virginibus Vestalibus demandavit. Si casu extingueretur, indicebatur justitium; & publica privataque negotia intermittebant, donec prodigium illud infausum expiatum fuisset: si Vestalium incuriâ, graviter in eas animadvertebatur. Quotannis renovatur ignis ille Kalendis Martiis petita non

ab igne alio, sed à Sole, flammâ. Cybeles festa Megalesia vocantur: sacerdotes dicebantur Galli, à Gallo, Phrygiæ fluvio, cujus aquâ epotâ in rabiem versi lacerabant se cultris, caput rotabant & adversis frontibus inter se velut arietabant; unde illis etiam Corybantes nomen fuit. Tondebant iidem comam in priori capitis parte, stola muliebri erant induti: Jovem in Creta insula aluerant; quas ob causas Curetes pariter dictos volunt. Denique reperiuntur appellati sæpe Dactyli Idæ; Dactyli quidem (quæ vox Græca digitos significat) quia decem (quot in manibus digiti) erant: vel quòd, instar digitorum, quibus manus ambæ utuntur, Divæ præsto essent ad omne sacrorum obsequium. Idæi vero, quia Idam Phrygiæ montem incolebant. Sacra Cybeles celebrabant inconditis clamoribus, fistulis, tibiis, ac tympanis percrepantibus. Romæ à fæminis fiebant eadem in templo ac loco secreto, quod Opertum nuncupabant, exclusis viris.

Saturni & Opis, seu Cybeles, filia Ceres fuit: Dea frugum, & inventrix frumenti. Quamobrem cum spicea corona pingitur, & plenis uberibus (ex quo Mammosæ, & Almæ, nomen est adepta) quòd omnes alat. Facem gestabat, quia filiam Proserpinam à Plutone raptam diu quæsit cumque somnum præmoerore capere non posset, ei papaver edendum præbuisse Jupiter dicitur, cujus ea vis est ut somnum conciliet. Hinc papavera manu tenebat. Usa est Triptolemo adjutore ad monstrandam hominibus ferendi artem. Erat hic Eleusini

Eleufini regis, apud quem Proferpinam Ceres quærens diverterat, filius. In eodem oppido Eleufi cœpta sunt primum peragi Cereris facra, Eleufina dicta: in iis incredibile fervabatur silentium, ac summum nefas putabatur ex illis aliquid evulgare. Alia duo Cereris feſta memorantur in ſcriptoribus antiquis: Theſmophoria, quia Ceres Athenienſibus leges deſcripſerat: & Ambarvalia, inſtituta ad fertilitatem & ubertatem impetrandam arvis, quæ tunc ambiabantur à ſupplicantibus, unde feſto nomen. Vinum ab aris Cereris amovebatur: immolabatur illi porcus, quia fruges & ſata roſtro eruit. Agrorum limitibus præerat Deus Terminus: ejus feſta Terminalia dicebantur. Cererem in Græcia regnâſſe D. Auguſtinus tradit, artemque agros colendi tradidiſſe: ac per eam factum ut Græcia ſuis frugibus uteretur, cum antea frumento aliunde importato vixiſſet.

CAPUT III.

J U P I T E R.

JUPITER, Saturni & Cybeles filius, poſtquam patrem egiſſet in fugam, regnum mundi cum fratribus, ita diviſit, ut cælum ſibi vindicaret; aquas Neptuno, inferos Plutoni regendos permetteret. Non diu tranquillum regnum habuit. Tellus enim, Titani uxor, dolens filios ſuos Titanas à Jove interfectos, Gigantes procreavit, mole viribusque ſpectandos, qui, congeſtis in cumulum montibus, Jovem cælo detrudere aggreſſi ſunt. Sed fulminibus

minibus dejecti, & suis obtriti montibus, pœnas Jovi dedere. Vocati ab illo in belli & periculi partem Dii, cum se imparem unum tot hostibus crederet, sic Gigantum conspectu perterrefacti sunt, ut omnes in Ægyptum fugerint, ibique sub variis animantium formis latuerint. Hinc factum ut belluas Ægyptii colerent pro numinibus. Bacchus tamen specie leonis indutus, rem strenue aliquantisper gessit, hortante Jove, & Evohe ^{id est} *Euge fili*, ingeminante. Jupiter pacatum adeptus regnum, curam ad formandos homines contulit. Eum imitatus Prometheus finxit statuas quasdam hominum ex argilla, illasque, rapto e curru solis igne, animavit. Promethei temeritatem indignè ferens Jupiter negotium Vulcano dedit, ut eum in Caucaſo monte religaret: addidit vulturem, qui laniaret viscera, in novos cruciatus semper renascentia. Severitatem Jovis inique tulerunt ceteri Dii, ac doluerunt quod sibi uni formandorum hominum jus arrogaret. Quare collatis studiis & muneribus, mulierum effinxere, quam Pandoram appellârunt, quasi ex omnium donis conflata. Jupiter Superum arrogantiam ulturus, illi capsulam dedit, infelix munus. In eam quippe congesta erant omnia naturæ mala. Hanc Pandora cum detulisset ad Epimetheum Promethei fratrem, ille impulsus curiositate prava, sive, ut alii narrant, ejus uxor, capsulam aperuit: ex eaque pestes omnis generis in orbem terrarum evolarunt: solâ Spe in fundo capsulæ relictâ. Hinc ætas Ferrea & scelerum colluvies nata est. Jovem non unum in Creta regnâsse doctorum opinio est: omnium

omnium celeberrimum Abrahamo supparem Eusebius facit. Patrem spoliavit regno, quod ita cum suis fratribus Neptuno & Plutone divisit, ut ipsi regiones ad ortum sitæ; Plutoni occidua pars insulæ: Neptuno maritimi tractus obtigerint. Hinc Jupiter cæli, Neptunus maris, Pluto inferorum rex, numenque, dictus est. Jovis nomine apud poëtas ær ut plurimum significatur, sive cælum: ut nomine Junonis, quæ Jovis conjux, terra, quia è cælo, terraque, omnia gignuntur. Ejusdem Jovis varia sunt apud scriptores profanos nomina: hæc frequentiora. *Diespiter* vocatur, quasi diei pater: *Feretrius*, vel quod hostes feriret, vel quod in ejus templum ferrentur opima spolia. *Stator* (ita est à Romulo dictus) quod Romanorum contra Sabinos pugnantium fugam stiterat: *Xenius*, sive *Hospitalis*, quia gerebat hospitum curam. *Vejovis*, & *Vedius* tunc appellabatur, cum rogabatur ne quid inferret mali: & inter sinistra, noxiaque numina censebatur: factæ voces istæ sunt ex interjectione *va*, quæ mali ominis; & duplici genitivo, altero Græco, altero Latino: Jovis, & Διός.

CAPUT IV.

JUNO.

JUNO, Jovis soror & conjux, matrimoniis præerat, ac partibus feliciter edendis: tumque Pronuba, Lucina, & Ilythia, nominabatur. Ejus filia Hebe, juventutis Dea, nectar Jovi tandem miscuit, dum ejus locum Ganymedes, à Jove in aquilam mutato raptus, occupavit. Edidit etiam

etiam Juno Martem, belli armorumque præsidem, cujus soror Bellona sive Enyo: denique Vulcanum, sed distortum & informem. Horruit partum degenerem Jupiter, & calce in terras dejecit. Vulcanus, crure inter cadendum fracto, claudus remansit. Jupiter ut infortunium hoc solaretur, illum præfecit fabricandis fulminibus. Officinæ Vulcani Lemnos, Lipara, Ætna; adjutores & administri fuere Cyclopes, ita dicti, quod unum in fronte media oculum haberent. Ceterum offensus Jupiter & arrogantia Junonis, & postremo partu, eam fastidire, atque alias amare cœpit. Imo Palladem è secundo capite productam, bello pariter præesse, litterisque voluit. Vulgo tamen cum litterarum est præses, Minerva nuncupatur. Olea ipsi dicata erat, pacis insigne: nam & pace gaudent litteræ; & belli finis præmiumque pax esse debet. Ab Atheniensibus præcipue culta fuit. Interim Juno maritum in pellicum amores turpiter effusum observans, illi custodem opposuit centum oculis præditum, Argum nomine. Molestum observatorem Jupiter, opera Mercurii, obtruncavit, ejus oculos Juno indidit pavonis caudæ. Argum ipsum, ut alii volunt, in pavonem mutavit. Junonis famula & nuncia Iris fuit, quamvis operam aliquando Jovi, ceterisque Diis, navaret. De Marte, addo, illum Gradivum appellari solitum, quando sæviebat: gradior enim proprie de militibus in aciem procurrentibus dicitur: Quirinum vero, cum tranquillus & mitis erat: sumpto nomine à Sabino vocabulo, *Curis*, seu *Quiris*, quod hastam significabat. Id nominis Romulo quoque, Martis filio,

filio, tributum est. Salii, Martis sacerdotes, urbem obibant saltando, & ancilia (clypeolos sacros) circumferendo.

CAPUT V.

A P O L L O.

JUPITER, spreta Junone, Latonem adamavit, ex eaque suscepit Apollinem & Dianam. Priusquam in lucem ederentur, Juno Terram obsecravit, ut nullum Latonæ, ubi consistere posset ac parere, locum relinqueret. Promisit Terra excludendam omnibus locis Latonam, præterquam ab insula Delo, quæ tunc fluitabat incerto mari, ac fere semper fluctibus erat obruta. Sed Neptunus, Latonam miseratus, Delum stabilem reddidit, ac jussit emergere. Hinc Apollo Delii cognomen est nactus ab insula natali. Ejus filius Æsculapius, cum artem medicam à patre, & à Chirone Centauro didicisset, tantum in ea profecit, ut Hippolytum, Thesei filium, à monstribus marinis discerptum, ad vitam revocaret. Quo facto Jupiter auctoritatem suam lædi ratus, Æsculapium fulmine percussit. Apollo vicissim Cyclopes, fulminis fabricatores, quoniam sævire in Jovem ipsum non poterat, interemit. Exarsit iracundia gravi Jupiter, & Apollinem cælo pulsum, divinitate per aliquot annos spoliavit. Redactus in ordinem Apollo, multis incommodis affectatus est, ac, ne periret fame, operam suam locavit Admeto, Thessaliæ regi, cujus greges pascendos accepit. Hinc Deus pastorum habitus fuit, eique immolabatur lupus, ovium pestis.

Armenta sic pascentem aliquando vidit Mercurius, eique vaccam dolo surripuit: mox ipsam ejusdem humeris furtim pharetram detraxit. Daphne in laurum ab eo mutata fuit. Hyacinthus, quem disco imprudens colludentem interemerat, in florem cognominem. At Hyacinthi parentes Apollinem, ut poenas expeterent, insecti, fugere coegerunt in Troadem, ubi incidit in Neptunum, cælo pariter exultantem, irato Jove, in quem cum Diis aliquot conjuraverat. Ambo ad Laomedontem, qui Trojam tunc ædificabat, confugiunt; ac pacto pretio navant operam construendis Trojæ mœnibus. Cum promissam mercedem negaret Laomedon, conspirarunt in perjurum regem, ejusque civitatem Neptunus immixtis aquis evertit magna ex parte; Apollo pestilentia regionem devastavit. Tot malis remedium quæsit Laomedon, oraculo consulto. Respondum est placandos Apollinem ac Neptunum objecta, monstris marinis Trojana quotannis virgine: fors Hesionem, regis ipsius filiam, neci addixerat. Hercules ita se liberaturum illam spondit, si Laomedon quosdam insignes equos sibi daret. Promisit rex, at liberata filia, monstris abactis & interfectis, Herculem indonatum irrisumque valere jussit. Hercules iusto furore percitus obsedit urbem, cepit, ac regem interfecit. Interea mitigatus Jupiter cælum Apollini ac divinitatem reddidit. Apollo pristinum decus non modo recuperavit, sed magna etiam accessione cumulavit. Nam in cælo lucis Orbi dividendæ manus recepit, quod antea gerebat, et si provinciam hanc aliqui poëtæ tribuant
uni

uni è Titanibus, quem Titanem, & Hyperionem dixerunt. Hunc alii solis ipsius patrem faciunt. Solem Ægyptii Horum appellabant: Persæ, Mithram. In terris vero edere cœpit oracula, præsertim Delphis, ubi sacerdos responsa dabat insidens cortinæ, sive tripodi, tecto pelle serpentis Pythonis, olim ab Apolline interfecti. Præterea invenit artem canendi, & Marsyam satyrum, à quo fuerat provocatus, victum cantando, exiit pelle. Eandem canendi artem & poësim docuit Musas, Jovis & Mnemosynes filias. Novem recensentur, Calliope, Clio, Erato, Thalia, Polyhymnia, Urania, Melpomene, Terpsichore, Euterpe. Parnassum una cum Apolline incolebant. Inter Apollinis filios celebratur Phaëthon, qui paternum currum, temere expetitur, cum male regeret, à Jove percussus, & in Eridanum deturbatus est. Ejus sorores Heliades in populos mutatæ. Inter Apollinis liberos nonnulli numerant Auroram. Hæc Tithonum, Laomedontis filium, habuit in matrimonio, eique immortalitatem à Jove impetravit, nec tamen obtinere potuit, ne senesceret. Itaque senio fractus, incicadam ut mutaretur exoravit. E Tithono genuit Aurora Memnonem, qui Priamo supplicans, in Trojano bello, tulit. Ab Achille interfectus, à matre diuturnis lacrymis, quæ rorem effecere, deploratus est, & ex ejus rogo natæ aves Memnonides. Illi statuam Ægyptii posuerant, quæ solis orientis primoribus radiis icta, sonum canorum voci similem edere jactabatur.

CAPUT VI.

DIANA.

DIANA soror Apollinis, eadem in cælo Luna, in terris Diana, in inferis Hecate, dicebatur. Hinc triformis diva, triceps Hecate, à poëtis nuncupatur. Venationi præsertim addicta, venatoribus præfuit. Eadem virginitatem perpetuo coluit, & Actæonem venatorem, quod in eum, ubi se cum nymphis lavabat, locum imprudens venisset, mutavit in cervum. Insigne templum habuit Ephesi, & inter septem orbis miracula numeratum: aram quoque in Taurica Cherfoneo, ad Pontum Euxinum, in qua ipsi homines immolabantur, præsertim si qui naufragio ad istas oras ejecti fuissent.

CAPUT VII.

BACCHUS.

JUPITER è Semele suscepit Bacchum, quem narrant, cum ante tempus in lucem exiisset, insertum fuisse Jovis femori donec menses legitimi partus implerentur. Ætate provectior peragravit orbem terrarum, deque India triumphavit. Invenisse vinum fertur, eique caper immolabatur, quia vitium gemmas arrodit. Primus etiam aratro boves subjunxisse memoratur: quam ob causam ejus capiti affiguntur cornua, quæ pariter indicant robur & audaciam ebriosis familiarem. Sacra illi quoque hedera, quia vini fumos nativo frigore discutere creditur. Ea involutum & pampinis

pinis jaculum gestabat, quem thyrsum vocabant. Eodem instructæ feminæ, sparsis comis ululantes, sacra Bacchi celebrabant: Trieterica illis nomen, quia tertio quoque anno recurrebant: & Orgia, ob furorem, quo istæ Bacchantes, pellibus tigridum & pantherarum, indutæ, nonnunquam armatæ facibus, per invios montes vagabantur, præsertim in Thracia. Præter illius nomina, quæ exposuimus Lib. IV. Metamorphos. vocatur etiam Dionysius, sive Dionysus, à Jove, ipsius patre, & ab urbe Nysa, ubi regnavit: vel, a Nysæis nymphis, à quibus educatus. Apud Latinos vulgo Liber dicebatur, quia ebrio liberius nihil: nihil ab omni cura solutius. Huic nomini respondet Græcum Lyæus. Hinc ejus festa vocabantur apud Græcos Dionysia; apud Latinos vero Liberalia, sive Bacchanalia. Peculiariora quædam celebrantur in Atticæ pagis, Ascolia nuncupata, à voce Græca, quæ utrem significat. Statuebant itaque utres hircinos in prato, inflatos, & oleo inunctos. Saltabant per hos rustici unico tantum pede: nam alterum erectum, & in aëre libratum habebant. Qui cadebant (quod proprio vocabulo cernuare dictum est à Romanis, eadem subinde festa imitatis) risu agrestis coronæ, & cachinnis excipiebantur. Consule Lacerdam Lib. II. Georg. versu 384. Sunt qui adumbratum in Baccho fuisse velint Nembrodam, qui Hebræa voce Bar-chus, id est, Chusi filius, appellatur. Sunt qui Moysen in eo expressum pugnent, ac multa proferunt à poetis attributa Baccho, quæ planè in Moysen quadrant. Ple-
rique

rique omnes Noëmum in eo depictum censent, satozem vitis, ac vini sive monstratorem, sive reparatorem. In eam sententiam explicant quæ poëta de Baccho tradunt: nempe à Naiadibus, fontium nymphis præsidibus, educatum fuisse, ut vinum aqua temperandum docerent. Pingunt eundem puerili semper vultu: ebrii puerorum simillimi sunt: nudum, quia nullum ebrio arcanum est. Furiosos comites illi addunt, tigres ejus currui subjungunt: vinum excusso rationis imperio, intemperantes ira & furore incendit, ac belluis simillimos reddit.

CAPUT VIII.

MERCURIUS.

MERCURIUS, Maia genitus, Atlantis filia, Jovis & Deorum interpres fuit ac nuncius. Itaque alas in capite & pedibus habebat, quò expeditior esset ad mandata Superum perferenda: caduceum vero, in manu. Mercurium narrant incidisse aliquando in duos angues inter se dimicantes, utrumque diremisisse interposita virga, quam tenebat manu. Inde factum, ut virgam gemino angue circumfuso insignem gestaret caduceusque pacis esset, ac fæderis, symbolum. Quia Deorum minister & nuncius erat Mercurius, inditum illi quoque fuit Camilli nomen, quo nomine pueros ac sacrificiorum præsertim administratos, antiqui vocare consueverant. Mercurii nomen invenit à mercibus, & mercatura, cui præerat. Alterum Mercurii munus erat, animas mortuorum ad

ad inferos deducere; ex iisque, cum res ferebat, revocare. Tertium, fures adjuvare. Idem palestra & eloquentiæ laude florebat: ac sæpe pingebatur cum aureis catenis ex ore defluentibus, quibus audientes vinciebat. Hinc Hermes apud Græcos appellatus est. Ejus statuæ apud Romanos in triviis, & compitis, ut iter ostenderent, locabantur, erantque manibus captæ ac pedibus, & *Hermæ* vocabantur. Idem Romani solebant Mercurii ac Minervæ statuas jungere, et eidem quasi trunco imponere: *Hermathenas* vocitabant: item Cupidinis ac Mercurii; & *Hermerotes* dicebantur.

CAPUT IX.

V E N U S.

VENERIS mater Dione fuit: filius, Cupido: item Priapus, hortorum; & Hymenæus, nuptiarum præses; denique Æneas: filiæ verò, Charites, sive Gratiæ tres Aglaia, Thalia, Euphrosine. Colebatur præsertim Amathunte, Cytheris, Paphi. Astarte, Sidoniorum Dea, non alia fuisse quam Venus, ab eruditis creditur. Additur aliquando Veneri comes Pytho, sive Suada, eloquentiæ Dea. Curram Veneris trahabant columbæ, cycni, aut passerres. Magistra impudicitiae forebatur, ut ne puderet miseros mortales volutare se in cœno libidinum, qui Deos ad hæc flagitia duces hortatoresque sibi fecissent.

CAPUT X.

NEPTUNUS.

NEPTUNUS, Jovis frater, maris imperium fortitus est. Illi pro sceptro, tridens: pro curru, ingens concha; pro equis, hippocampi; sive equi marini, bipedes tantum, postrema corporis parte in piscium caudam desinente: pro satellitibus, tritones erant. Uxor ejus Amphitrite: filiæ Harpyiæ. Oceanus, Neptuni filius, pater fluviorum, Thetyn uxorem duxit, ex qua Nereum, & Doridem suscepit. E Nereo & Doride prognatæ sunt nymphæ, quarum aliæ vocabantur Nereides, quæ mari; Naiades, quæ fontibus & fluviis; Napeæ, Dryades, & Hamadryades; quæ silvis, prætisque, præerant. Inter Nereides insignis fuit Theris, Pelei conjux. Oceani pariter filius erat Proteus, Neptuni pastor, qui phocas ejus regebat, à Latinis dictus Vertumnus, quia in omnes formas sese vertebat. Inter maris numina censebantur etiam Glaucus, Ino, ejusque filius Melicerta. Glaucus quo pacto Deus evaserit, explicat Vates Lib. VII. n. 5. & Lib. XIII. n. 22. Ino conjux erat Athamantis Thebarum regis. Hunc irata Juno egit in furias, quibus ille agitatus necem uxori machinatus est. Furentem Ino fugiens, in mare se dejecit, cum filio Melicerta. Utrumque miseratus Neptunus Deos maris esse jussit, & Inonem Leucotheam; Melicertam vero Palæmonem dixit. Nec prætereundus inter Deos maris Æolus est, ventorum arbiter.

arbiter. Ejus regia & ventorum carcer, prope Siciliam, in Æoliis insulis collocatur. In angusto freto quod Siciliam ab Italia separat, monstra duo marina ponuntur à poëtis, Sylla nempe & Charybdis. In eodem freto Siculo degebant Sirenes, quæ suavitate cantus pellectos vectores in breviam syrtesq; perducebant.

CAPUT XI.

P L U T O.

PLUTONIS conjux Proserpina, Cereris filia, quam rapere coactus est, quia Dearum nullam, quæ tam deformis regni domino vellet nubere, inveniebat. Inferorum fluvii, Acheron, Cocytus, Phlegethon: Palus, Styx. Custos inferorum Cerberus, canis triceps: portitor Charon, senex inexorabilis: carnifices, Furie tres, Alecto, Megæra, Tisiphone, flagellis & facibus armatæ: Plutonis ministræ, Parce tres, Clotho, Lachesis, Atropos. Illæ fatalem tenebant colum, modo nigra involutam lana, modo alba, ex eaque filum ducebant, quo reciso, pereundum erat. Mortuorum animæ, opera Charontis transvectæ, deducebantur à Mercurio ad Judices Æacum, Minoem & Rhadamanthum: qui expensa singulorum vita, probos mittebant in Elysium, sceleratos in Tartarum detrudebant. Eorum pœnas, & insignium facinorosorum nomina describit Vates, Lib. IV. n. 4. & 5.

Porro animæ in Elysios campos missæ, post certum annorum numerum, ex iis educabantur,

& in alia migrabant corpora, novam ut vitam instituerent. Sed antequam felicibus exirent campis, hauriebant aquas fluvii Lethes, quarum ea vis erat, ut rerum omnium præteritarum oblivionem afferrent. Mortui, quorum infestula jacerent cadavera, centum annos in ripa Stygis errabant, quibus exactis, à Charonte transmittabantur. Plutonis nomina tria præ ceteris erant illustria: Orcus dicebatur, quasi Urgus, vel Uragus, quod omnes urgeret in interitum. Februus, ab antiquo verbo februo, quod significat purgo, lustrō; quia in funebribus cærimoniis multæ lustrationes & purgationes adhibebantur: præcipua quædam sacra Plutoni fiebant dicta ob eandem causam Februa, unde etiam fluxit nomen Februarii mensis, quo hæc sacrificia peragebantur. Plutonis vocabulum à Græca voce divitias significante, ducitur, quia aurum & alia metalla in imam tellurem naturæ provida benignitas, ut laterent, retrusit, ipsique admovit inferis, ac Plutonis arbitrio subjecit, ut fingeant poëtæ: qui tamen peculiarem Deum, Plutonis administrum, divitiis præfecerunt, Plutum nomine: claudum faciunt, quia tarde comparantur opes: cæcum, quia sæpe inmeritis contingunt.

CAPUT XII.

PAN, FAUNUS, SATYRI, &c.

UT cæli & inferorum, sic terræ propria quædam erant numina. Principem inter agrestes Deos locum obtinebant Pan, & Pales.
Pan

Pan Mercurii filius, capri caput ac pedes, nec non barbam & cornua, gerebat : illum comitabantur Satyri, non dissimiles : itemque Silvanus silvarum præses. In Arcadia præcipue colebatur Pan : ejus in honorem Romani mense Februario celebrabant Lupercalia, quibus in festis Luperci, Panos sacerdotes nudi per urbem discurrebant. Pan, ut ipsa vox Græca innuit, ac testatur Servius, symbolum erat Universi : in quo homines belluis mixti sunt : itaque superne hominis ; inferne pecudis speciem gerebat. Fistulam gestabat ad significandum partium mundi, junctarum inter se ordine pulcherrimo, concentum. Narrat Pausanias, cum Galli, Brenno duce, Græciam percurrentes, templum Delphicum pararent spoliare, injectum illis à Pane improvisum terrorem, quo percussi omnes fugam arripuerint. Inde natum, ut terror sine causa susceptus, panicus appelletur. Pales invocabatur à Pastoribus : eadem ac Cybele esse putabatur. Ejus festa Palilia celebrabantur Aprili exeunte. Faunus quoque Pici, Latinorum regis, filius in agrestium Deorum numerum veniebat, quia multa docuerat homines ad agriculturæ usum spectantia.

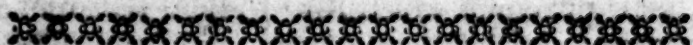
Pomona fructuum ; Flora, seu Chloris, florum gerebat curam. Ludi ejus in honorem celebrati vocabantur Floralia, & tuba indicebantur. Præterea suum singulis fontibus, fluviis, domibus, hominibus, Deum assignabant. Domestici Dii Lares, sive Penates, appellabantur. Lares vicorum etiam, itinerumque præsides erant : itaque in vicis & compitis colebantur, &

ludis in eorum honorem celebratis, Compitalitiis nomen erat. Tunc hominum effigies è lana, tanquam victimæ piaculares, suspendebantur in compitis, rogabanturque Lares, ut in hæc simulacra iram & pœnas effunderent, si quas ipsimet homines commeruissent. Cum bullas pueri deponebant, eas Laribus consecrabant. Canes illis erant dicati, animal domesticum, & fidele; ipsique canina pelle vestiebantur. Locus Laribus domi sacer, vocabatur Lararium. Idem Præstites nominabantur, quasi qui multa familiis commoda præstarent. Proprium cujusque hominis numen, Genium vocabant, eumque simul cum unoquoque nasci, & mori arbitrabantur. Duplicem statuebant Genium, alterum candidum & felicem; alterum nigrum & sinistrum, qui si albo esset fortior, omnibus infortuniis miserum hominem male multabat. Feminarum Genios appellabant Junones. Serpens Genio dicatus erat. Rerum humanarum veluti clavum moderabatur Fortuna, Dea cæca, rotæ insidens volubili, & in sola inconstantia constans. Huic maxime supplicabant, eique varia diversis nominibus templa posita reperiuntur. Si quis fortuna secunda & favente abuteretur, hunc plectebat Nemesis, & indignos ingratosque ulciscabatur. Inditum id illi nomen à voce Græca quæ significat *distribuere*; quia pœnas & præmia unicuique veluti dividebat. Dicta quoque legitur Adrastæa; vel ab Adrasto, rege Argivorum, qui primus aram illi condidit; vel quod nemo illam posset effugere, ut vox Græca sonat, Rhamnunte (pagus Atticæ fuit)

fuit) præcipuè colebatur. Hinc Rhamnusia vocatur à Poëtis. Alatam exhibebant, ad significandam celeritatem poënarum, quæ impios non tardo pede consequuntur: insidentem rotæ, ut indicarent eam vicissitudinem qua delictis poenæ respondent, iisque succedunt. In Deorum etiam numerum referebantur Nox, & Somnus, sive Morpheus. Ex utrôque genitus Momus ludo jocisque præsidebat.

Posita quoque templa visebantur variis sce-
rum monstris, & morbis; ut Invidiæ, Fraudis,
Calumniæ, Discordiæ, Furori, Febri, Pavori,
Paupertati, Necessitati, Tempestati. Illud paulò
rectius, quòd eosdem honores tribuerent virtu-
tibus, Fidei, Justitiæ, sive Astrææ; Pietati,
Pudicitiae, Concordiæ, Veritati, Saluti, Liber-
tati, Paci; demum Silentio, cujus præses apud
Ægyptios erat Harpocrates; apud Græcos,
Sigalion: uterque pingebatur cum digito in-
dice, labris admoto, quasi silentium indicens.
Harpocrati sacra erat arbor Persea, quod ejus
folia, linguæ; fructus autem cordis speciem
præ se ferant. Ab iisdem Ægyptiis Angero-
nia, silentii Dea præses, habebatur, ejusque
simulacrum, ore obligato & obsignato pro-
stabat.

PARS SECUNDA.

De Semideis & Heroibus.

CAPUT XIII.

ORIGO IDOLOLATRIÆ.

CUM primum homines, abrepti cupiditatum æstu, in graviora flagitia prolapsi sunt, tunc originis suæ & conditoris obliti, nova sibi numina fabricârunt. Ac primo quidem Solem & Lunam adoravere, quia nihil formosius objiciebatur sensibus, quorum judicio ferè omnia metiebantur: deinde hominibus ipsis cultum uni Deo debitum adhibuerunt. Id primus omnium tentâsse Ninus fertur, circa mundi annum 1945, qui collocata publice patris sui Beli statua jussit ad eam preces & vota concipi. Exemplum secutæ gentes vicinæ, Divinos honores suis principibus, aut heroibus de genere humano bene meritis, decreverunt. Sic inter Superos relati Saturnus, Jupiter, Neptunus, Hercules, aliique & pro Numinibus deinde habiti sunt, communi gentium omnium suffragio, præcipue Græcorum, qui ceteris eruditione ac sapientia præstare credebantur.

Ordinem nihilominus aliquem statuebant inter Deos. Quosdam enim censebant omni exceptione

ceptione majores, ut Jovem, Junonem, Neptunum, &c. quosdam minores, ut Pana, Faunos, Satyros, Nymphas, &c. Nonnullos dimidiatos quasi Deos, sive Semideos, appellabant, qui maternum duntaxat, paternumve genus ab aliquo Deo ducerent, ut Æsculapium, Pollucem, & similes. Denique heroibus ob res præclare gestas, & magna quædam in mortales collata beneficia, cælum ac Divinitatem indulserunt. De duobus primis Deorum generibus dictum est parte prima, nunc de Semideis & Heroibus differendum.

C A P U T XIV.

P E R S E U S.

A Crisius, Argivorum rex, cum oraculo didicisset futurum, ut periret à puero, quem Danaë filia sua pareret, hanc ærea turri inclusit, appositis custodibus, ne quis ad illam vir aspiraret. Eo tamen penetravit Jupiter in imbrem aureum mutatus, hoc est, auro corruptis puellæ custodibus. Genitum sic furto Perseum Acrisius in arcam abdidit, & in medios fluctus projecit: sed à piscatoribus servatus, cum ætate processisset, ac ludicro interesset certamini, patrem imprudens interfecit. Res ejus præclare gestas describit Ovidius Lib. IV. à n. 9. ad finem, & initio Lib. V. Pegasus de quo meminit idem Ovidius Lib. IV. n. 12. egregiam Perseo primum navavit operam; deinde Belerophonti, Glauci regis Corinthiorum, filio. Ille cum Prætum Argivorum regem inviseret, ejusque

ejusque uxori Stenobææ assentiri nollet, ab ea fuit accusatus apud Prætum, qui ne datam hospiti dextram, fidemque, violaret, misit ipsum cum litteris, quasi commendatitiis, quarum similes, *Bellerophontis Epistolæ* postea sunt appellatæ, ad Iobatem regem Lyciæ, focerum suum. Rogabatur istis litteris Iobates, ut Bellerophontem insidiis & astu perderet. Statim variis periculis fuit objectus ab Iobate, ut periret, præsertim Chimææ, horribili monstro, in Lycia, quod Pegasi tamen ope domuit. Sed dum equi alati tergo insidens evolare in cælum conatur, à Jove dejectus & oculis orbatus est. Commodius actum fuit cum Perseo & ipso Pegaso, nam ambo in sidera sunt relati. Stenobæa necem sibi conscivit.

C A P U T XV.

H E R C U L E S.

HEROUM, quos vetustas celebravit, clarissimus extitit Hercules, Alcmena genitus, conjuge Amphitryonis, Thebani principis, & Jove. Regnabat per idem tempus Mycenis, in Græcia, Sthenelus, & regnum Herculi fata destinabant. Sensit Juno, effecitque, ut Eurystheus Stheneli filius, prior nasceretur, quam Hercules, cum antea impetrasset à Jove, ut qui amborum prior foret in lucem editus, alteri imperitaret. Imperium inclementer in Herculem Eurystheus postea exercuit. Longum tamen Junoni visum est, dum uterque adolesceret: Herculeum in cunis perdere tentavit, immixtis

immissis anguibus geminis, quos infans, jam doctus vincere, qui vivere vix cœperat, tenellis manibus elisit. Palladis tamen ope, Juno Herculi conciliata paulisper est, dumque pueri labris ubera immulget, decidit aliqua particula candidi liquoris, & in eam cœli partem defluxit, quæ Via Lactea postmodum est appellata. Hæc Junonis benevolentia minime fuit diuturna. Eurystheum, Mycenarum solio potitum, impulit, ut Herculem variis objiceret laboribus, quibus denique oppressus periret. Duodecim vulgo numerantur. Primo jussus est leonem Nemeæ silvæ, à quo toti regioni perniciēs creabatur, interficere. Adortus feram Hercules in antrum compulit; unde nullum patebat effugium: faucibusque constrictis interemit. Ejus pellem deinceps, primæ scilicet victoriæ monumentum, semper gessit. Erat Hydra leone isto tetrior: serpens immanis in Lerna palude, prope Argos: cui septem capita sic uni collo inferebantur, ut cum unum exscinderetur, alia multa repullularent, omnia simul eodem ictu Hercules abscidit: aut igne, ut alii tradunt, exussit. Dirus aper in Erimantho monte vastitatem agris afferebat: vivum cepit, Eurystheoque obtulit. Neque nihil nocebat in Mænalo monte cerva, æreis pedibus, aureisque cornibus prædita; hanc anno toto infecutus, denique affecutus est jaculisque confixit. Damni plus afferebant volucres quædam in lacu Stymphale, inusitatæ magnitudinis & roboris, ita ut prætereuntes unguibus laniarent: iis fugatis magnam est adeptus gloriam: majorem debel-

latis Amazonibus, ad fluvium Thermedontem. Et tyrannis duobus, Diomede ac Busiride interfectis, quorum hic in Ægypto peregrinos atque hospites immolabat Jovi; ille, in Thracia, eosdem ferocibus equis conculcandos, ac devorandos, præbebat.

Illis par immanitate ferebatur Geryon, Hispaniæ rex tricorpor; quem simili affecit pœna. Magnam quoque industriæ laudem tulit in repurgando Augiæ, regis Elidis, stabulo, in quo collectæ multis ab annis sordes, ærem pestilenti odore inficiebant. Parem adhibuit solertiam tum in domando tauro ferocissimo, quem iratus Neptunus in Græciæ cladem creaverat: tum in auferendis aureis Hesperidum pomis, & sopiendo pervigili dracone, illorum custode: hoc in labore adiutorem Atlantem habuit, qui dum poma colligebat, Hercules cælum humeris tulit. Sed maximum omnium periculorum adiit in educendo ab inferis Cerbero, cum quo Theseum amicum suum, ibi vinctum, pariter eduxit.

His laboribus feliciter perfunctus, orbem terrarum, ad levandos mortales variis calamitatibus conflictatos, peragravit. Italiam Caco, Vulcani filio, latrone insigni, liberavit. Prometheum, in Caucaſo religatum, vinculis exemit. Antæum Terræ filium singulari certamine profligavit. Lycum, qui, Thebis captus, Creontem, earum regem, socerum Herculis, tunc ad inferos profecti, interfecerat, merita morte multavit. Oceanum in medias terras induxit aperto freto Gaditano, duobusque montibus, Calpe, & Abila, diductis:

diductis : quibus, tanquam columnis triumphalibus, elogium illud inscripsit, *Non plus ultra* : Herculis gloriam iniquissimè ferens Juno, tam diro furore illum concussit, ut Megaram uxorem, liberosque occiderit. Nec sibi violentas ipse non attulisset manus postquam se ab illo furore collegit, nisi eum amici attinuissent. Victorem tot monstrorum Amor imbellis vicit : ac servire turpiter Omphalæ, Lydorum reginæ, cōegit, clavamque, colo ; leonis exuvias, muliebri cultu, mutare. Pro Dejanira quoque pugnavit contra Acheloum, Thetidis filium. Eo superato, cum puellam, pugnæ præmium, domum duceret, Centaurum Nessum, Dejaniram abducere tentantem, sagittis interemit. Nessus moriens, & ultionem spirans, vestem suo cruore, quod præsentissimum erat venenum, tinctam, Dejaniræ dedit, affirmans, si eam Hercules indueret, futurum ut nunquam aliam amaret. Dejanira vestem sacrificanti in Oeta monte Herculi misit. Vix induerat, cum intestino correptus igne, in pyram se coniecit, eaque conflagravit. Antea tamen sagittas suas, Hydræ Lernææ sanguine imbutas, sine quibus Trojam capi non posse in fatis erat, donavit Philoctetæ, Pœantis filio. Philoctetes illas Trojam attulit, ab Ulyssæ perductus. Censent eruditi tot res præclarè gestas nequaquam esse unius Herculis, sed multorum, qui eodem nomine, non eodem loco ac tempore, vixerint : ac duos præsertim statuunt, alterum Libycum, cui adscribunt pugnam cum Antæo, cum Geryone, cum dracone Hesperio ; diductam Africam ab Hispania,

inmisso freto Gaditano; & si qua sunt alia gesta per Africam & Hispaniam: alterum Thebanum, qui reliqua facinora tribuunt per Arcadiam, Peloponnesum, & Phrygiam, sparsa.

CAPUT XVI.

THESEUS.

THESEUS, Ægei, regis Atheniensium, filius, Herculi propinquus tempore, & consanguinitate, fuit. Ejus fortitudo eluxit præsertim in domandis tyrannis, ac dynastis, qui potentiam suam vexandis hominibus, & publica infelicitate, metiebantur. Talis erat Sciron, qui prætereuntes in mare præcipitabat: talis Procrustes, qui hospites in suo ipsius lecto sternebat, iisque pedum partem, quæ modum lecti excederet, amputabat; aut actis in diversa equis miseros distrahebat. Istis, aliisque id genus, profligatis, ad monstra quoque debellanda curas animumque vertit. Tria præcipuè sustulit: taurum immanem, qui Marathonium agrum sæda populatione deformabat: aprum Calydonium, ab irata Diana immissum in Ætoliam. Et Minotaurum, monstrum ex homine tauroque conflatum: cui devorandos mittere quotannis septem pueros, sorte lectos, cogeantur Athenienses: hac eos pœna victor Minos, rex Cretæ, cujus filium Androgeum interfecerant, multaverat.

Incessit Theseum cupido Minotauri occidendi: venit in Cretam, & monstro perempto, Minois filiam Ariadnen, cujus ope labyrinthi ambages

ambages explicuerat, secum abstulit : eam tamen, immemor beneficii, deseruit in insula Naxo : destitutam Bacchus duxit. Navis, quæ vehebatur in Cretam Theseus, nigris instructa velis erat : mutandis in alba, si rem bene gessisset. Mutare non meminit, elatus lætitiæ victoriæ. At Ægeus nigris velis eminus aspectis, periisse filium ratus, in mare se dedit præcipitem : & Ægeo mari nomen fecit. Pirithous, Thessaliæ in eadem Græcia rex, accensus invidia, ob res præclare à Theseo gestas, ejus regionem infestis armis incurravit, ut ad singulare certamen illum eliceret. Nec recusavit Theseus. Sed ubi primum est conspectus, Pirithoum oris dignitate, comitate indolis, ita devinxit sibi, ut amor invidiæ locum occupaverit ; & animos, atque arma, æterno fœdere ambo junxerint. Nec diu expectata fuit occasio amicitiae sanctiendæ. Centauri cum vicinis Lapithis invitati ad nuptias Pirithoi & Hippodamiæ, moverant rixam temulenti, & ingentem Lapitharum cædem ediderant. Erant Centauri equites adeo strenui, ut sedentes in equo, unum cum eo corpus conflare viderentur. Illorum proterviam ac libidinem Pirithous, Theseo adjuvante, ultus est, ut par erat. Ambo deinde, annis ante excidium Trojæ quatuor & viginti, Helenam rapuerunt, quæ à Castore postea & Polluce fuit recuperata. Idem ad rapiendam Proserpinam regis Molossorum filiam profecti sunt. Eam canis ferocissimus custodiebat, quem Cerberum vocabant ; ab eo laceratus est Pirithous : Theseus à rege datus in custodiam, Herculis precibus

cibus concessus est. Inde nata de inferis fabula, quos Theseus, ut narrant poëtæ, adiit cum Pirithoo, ut Proserpinam abduceret. Pluto, re cognita, utrumque comprehendit, & vinculis oneravit: in iis hæsit Pirithous, sive, ut alii narrant, à Cerbero devoratus est. Theseum Hercules, cum adiret inferos, liberavit: & adiutorem habuit in suscepto contra Amazones bello, quarum reginam Hippolyten ipsi uxorem dedit. Ex ea Theseus genuit Hippolytum: quem Phædra, Minois filia, secundis nuptiis Theseo juncta, cum aliter amaret, ac par & honestum erat, accusavit, quasi paternum temerare thorum voluisset. Theseus Hippolytum diris devovit, ac Neptunum filio ultorem invocavit, à quo immisissæ phocæ Hippolytum in maris littore spatiantem curru excusserunt. Mortuum Æsculapius revocavit in vitam: Diana transtulit in Italiam, & Virbium appellavit. Phædra, crimen confessa, necem sibi attulit.

C A P U T XVII.

CASTOR, ET POLLUX.

CASTOR, Pollux, Helena, & Clytemnestra, Ledam habuere matrem, uxorem Tyndari, Oebaliæ regis in Græcia: sed Pollux & Helena, Jovem; Castor & Clytemnestra Tyndarum, patrem sortiti sunt. Castor tamen & Pollux vulgo Tyndaridæ à poëtis vocantur: & amborum celebratur amicitia, quæ tanta extitit, ut Pollux, Jove scilicet natus immortalis, suam immortalitatem

mortalitatem impertiri fratri non dubitaverit. Annuit Jupiter ut alternis diebus alter viveret, alter moreretur; imo Castorem adoptavit, in Pollucis gratiam ita ut ambo appellarentur promiscuè Dioscūri, hoc est Jovis filii, & inter sidera collocarentur, ubi tertium in Zodiaco locum obtinent, Geminique nuncupantur.

Honorem hunc tamen, nisi magnis in mortales promeritis consecuti non sunt, ac potissimum depellendis mari prædonibus, quam ob causam vota ipsis facere nautæ consueverant, & agnos immolare candidos, cum nigras oves Tempestatibus sacrificarent. A Romanis quoque impensius culti sunt: apud quos viri per ædem Pollucis jurabant vulgo; feminae, per ædem Castoris.

CAPUT XVIII.

JASON, ET ARGONAUTÆ.

ATHAMAS, Thebarum rex, arietem aureo insignem vellere donatum à Superis servabat domi, familiæ Palladium. Hunc Phryxus, Athamantis filius, novercam Nephelen fugiens, asportavit, & ad Colchos delatum immolavit Jovi: aureum autem vellus dedit *Æætæ* regi Colchorum, à quo repositum in luco Marti sacro fuit, additis custodiæ causa, tauris ignem spirantibus, & pervigile dracone. Hunc thesaurum eripere Colchis Jason decrevit, filius *Æsonis* Thessaliæ regis, hortante patruo Pelia, qui, fratris senio confecti loco, regnum administrans, donec ei regendo per ætatem Jason par

par foret, eum in ista expeditione perituum sperabat. Jason vocatis in periculi, & gloriæ societatem ducibus Græciæ fortissimis, Hercule, Theseo, Castore, Polluce, Orpheo, Lynceo, Typhi, &c. navim Argo fabricavit, trabibus è Pelio monte sumptis, sive, ut alii tradunt, è Dodonæa silva, cujus arbores, voce præditæ, edebant oracula. Typhis clavum regebat: Lyceus, oculis acutissimis valens, breviam, & scopulos detegebat: Orpheus navigationis tædia levabat cantu: ceteri heroës, qui vulgo dicuntur Argonautæ, remos agitabant. Solus Hercules cursum parumper retardabat, tum quia pondere corporis deprimebat navim, tum quia ingentem stomachum nulli satis implebant cibi, cumque omnem, quæ condita in cadis ferebatur, aquam hausisset, misit Hylam, adolescentem sibi carum ad petendas è vicino fonte lymphas. Lapsus in fontem Hylas, sive à Nymphis, ut poëtis placet, raptus, (sunt illæ fontium Deæ) cum non rediret, exscendit Hercules, eum quæsiturus ac socio molesto vectores liberavit.

Navis hoc onere levata, petras Cyaneas, quæ Symplegades vocantur, prætervecta, & Pontum Euxinum feliciter emensa, Colchidem attigit. Jason aureum vellus abstulit adjuvante Medea, quæ unâ cum illo fugiens in Thessaliam, ut patrem Æetam persequentem moraretur, Absyrtum fratrem interfecit, ejusque membra, quæ pater instabat, dissipavit, quæ colligens Æeta, illi spatium fugiendi dedit. Ut Medea venit Jasonis domum, Æsonem ejus patrem, annis & morbis

morbis gravem, in pristinum robur ac juventutem arte magica restituit. At Peliam, deceptis ejus filiabus, jugulavit. Jason interea Corinthum profectus ad Creontem regem, ejus filiam Creusam adamavit. Medea se spretam furens, arculam gemmis incantatis plenam Creusæ misit, quæ, igne concepto, ipsam & Creontem absumpserunt. Medea post exprobratam Jasoni perfidiam, susceptos ex eo duos filios, in ipsius conspectu, mactavit, alatisque vecta draconibus, Athenas evasit ad Ægeum regem, cui cum nupisset, ac Medum filium genuisset, conata est Theseum, Ægei filium, è medio tollere, veneno dato: sed deprehenso scelere, fugit in eam Asiæ partem, quæ ab ejus filio Media est nominata. Argonautarum expeditionem chronologi assignant anno post conditum Ilium sexagesimo quarto; ante ejus ἄλυσιν, septuagesimo nono.

C A P U T XIX.

C A D M U S.

JUPITER in taurum conversus European Agenoris, Phænicum regis, filiam abduxerat in Cretam. Agenor ejus investigandæ negotium Cadmo filio dedit, eumque, nisi reperta sorore, domum redire vetuit. Cadmus pererratis frustra variis orbis terrarum partibus, oraculo Delphico jussus est in eo Græciæ loco consistere, ubi obvium haberet bovem, ibique urbem condere. Regionem, Bœotiam; urbem Thebas appellavit.

In ea plures regnavit annos, domesticis tamen calamitatibus graviter conflictatus. Ex ejus quippe liberis Semele, cum Jovem, ex quo Bacchum edidit, videre fulminantem exoptâset, ambusta fulmine periit: Ino furem virum suum Athamantem fugiens, in mare se præcipitem dedit. Agave Penthei mater, filium discerpfit. Cadmus ipse Thebis pulsus ab Amphione, concessit ad Illyrios, cum conjuge, ubi tædio calamitatum affecti, Diis miserantibus, in serpentes ambo mutati sunt.

Amphion Thebanæ civitatis muros condidit, convenientibus ad sonitum liræ faxis, septemque in ea portas aperuit. Hanc Alexander delevit, Pindari tamen familiæ ac domicilio parcitum uni voluit. Alia fuit urbs ejusdem nominis in Ægypto, centum portis patens, à qua regio vicina cognomen Thebaidis habuit: alia in Cilicia, Andromaches patria, quam Græci Trojanum ad bellum proficiscentes, vastaverunt.

C A P U T XX.

O E D I P U S.

LAIUS, Thebarum rex, cum audivisset se periturum à filio, Jocastæ uxori præcepit, ut natum infantem jugularet. Averfata facinus mater, occidendum puerum tradidit militi: miles pueruli lacrymis, & liberali forma, motus, eum ex arbore suspendit pedibus, quos fune, seu vimine, in calces indito, trajecerat. Suspendum vidit magister armentorum Polybii Corinthiorum regis, & reginæ, liberis, carenti, obtulit,

tulit, quæ puerum aluit pro suo, Oedipumque dixit à pedum tumore, quos inflatos & tumentes retinebat.

Ætate provectus comperit nequaquam Polybii se esse filium; oraculum consulit, ab eoque didicit futurum ut patrem in Phocide reperiret. Illuc profectus Laium, in seditione populari sedando laborantem, imprudens peremit, ac Thebas rediit. Erat non procul ab urbe Sphinx, monstrum ingeniosum, virgineo capite, corpore canino, alis draconis & cauda; pedibus leonis & unguibus, insigne. Prætereuntibus ænigma proponebat, eosque, nisi objectum nodum solverent, devorabat. Hinc regionis vastitas, & urbis solitudo, ad quam nemo poterat adspirare. Creon Jocastæ frater, qui Laio mortuo regnum Thebanum occupaverat præconis voce per universam Græciam edixit fore ut regnum & Jocastam, Laii uxorem, illi traderet, quicumque propositum ænigma posset explicare. *Quodnam animal est, inquiebat Sphinx, mane quadrupes, sub meridiem bipes, & vesperi tripes?* Oedipus, tanto præmio invitatus, respondit animal istud hominem ipsum esse, qui pedibus manibusque reptat in infantia; binis pedibus nititur vir: senex, baculo, quasi tertio pede, fulcitur. Hoc responso victa Sphinx, præcipitem se in mare projecit, & regnum metu liberatum, ac Jocastam, Oedipo reliquit. Ex ea Eteoclem & Polynicem; itemque Antigone, & Ismenam, tulit, nec prius matrem esse suam cognovit, quam orta pestilentia vates pronuntiassent immissam pestem à Superis Laii necem vindicantibus,

tibus, nec desituram, nisi exularet is, à quo Laius cæsus fuisset. Compertum denique fuit cædis auctorem Oedipum esse, eundemque matrem habere in matrimonio. His attonitus infelix, oculos eruit sibi, & in voluntarium exilium discedens, regnum Eteocli & Polynici administrandum reliquit.

C A P U T XXI.

E T E O C L E S & P O L Y N I C E S.

ETeocles & Polynices, Oedipi filii, ne patrum regnum dividendo debilitarent, satius duxerunt, illud integrum, sed alternis annis, possidere. Eteocles, ut major natu, primus regnavit anno suo : sed, eo elapso, fratrem, contra quam convenerat, solio exclusit. Hæc belli Thebani, à poëtis, præsertim à Statio, decantati, causa. Polynices enim omnem Græciam in arma excivit, adscito in fœdus Adrasto Argivorum rege. Tiresias fausta omnia Thebanis promittebat, si Menœcus Creontis filius, ultimus Cadmi posterorum, se pro patria devoveret. Nec dubitavit fortis adolescens, invito patre, procurrare in conspectum hostium, & cruore suo, voluntaria victima, litare.

Hinc secunda omnia Thebanis cesserunt. Multi hostium duces, & potissimum Tydeus, Parthenopæus, Capanæus, Amphiaraus, maximis jactati periculis periire. Ad extremum ambo fratres, crudeli bello finem imponere singulari certamine aggressi, alter alterius manu ceciderunt. Nec ipsa mors odium illorum inter necinum

ternecinum extinxit. In eundem quippe rogam coniectis cadaveribus, flamma sponte divisa, vivere in ipsis mortuorum fratrum cineribus inimicitias demonstravit. Creon, extinctis Œdipo, ejusque filiis, regnum, quod ipsi sponte concesserat, recepit. Ereptum rogo Polynicis corpus & inhumatum projecit. Antigonen, fratris ossa conatam sepelire, vivam humo jussit infodi: sed ipsa supplicium, elisis faucibus antevertit. At Hemon, Creontis filius, qui Antigonen spontam optaverat, enseni sibi adegit in pectus; Eurydice, Creontis uxor, tantum filii obitu luctum hausit, ut mortem sibi consciverit. Hanc regiae familiae cladem Sophocles in scenam cum protulisset, tam suavi commiseratione affecit spectatores, ut insulae Sami praefectura donatus fuerit.

CAPUT XXII.

TANTALUS.

NON levioribus infortuniis familia Tantalus, regis Phrygiae, concidit. Prima calamitatum origo, impietas ipsius Tantalus fuit. Jovem, à quo genus ducebat, cum ceteris Diis domus suae acceperat. Eorum Divinitatem ut probaret, Pelopem suum filium, in frustra concisum, & elixum, illis apposuit. Ceres paulo reliquis avidior, humerum Pelopis absumpsit, alii ferales epulas detestati, Tantalum in Tartara detruserunt, ubi mediis in undis sitit, & alludentibus ori pomis, fame cruciatur. Pelopem deinde in vitam revocarunt,educta ex inferis per Mercurium ejus anima, & membris ita reparatis, ut humerus eburneus,

eburneus, in ejus locum, qui à Cerere comesus fuerat, substitueretur. Niobe Tantali filia, paternam impietatem imitata, dum Latonam contemnit, numerosam amisit sobolem, telis Apollinis ac Dianæ confixam, & ipsa dolore amens, in saxum dirigit. Pelops Phrygiam tot cladibus suorum funestam deferens, venit in Elidem, & Hippodamiam, CEnomai regis filiam, uxorem ab ejus patre postulavit. CEnomaus mortem sibi à genero afferendam admonitus, eam filiae procis conditionem proposuerat, ut curuli certamine secum decertarent, ea potituri si vincerent: perituri, si vincerentur.

Accepit conditionem Pelops, & regem vinci aliter, quàm dolo, non posse intelligens, egit cum Myrtilo, ejus auriga, ut ferrum tolleret, quod axi extremo, rotarum modiolis inserto infigitur, easque, ne effluant, continet. Excussus huac in modum curru CEnomaus fractis cervicibus, cum vita victoriam & regnum amisit, Pelops regno dotali potitus, Peloponneso nomen dedit, felix si concordēs habere filios Atreum, & Thyesten, potuisset! Sed fratrum discordia tanto solet esse gravior, quanto sanctior amicitia esse debet. Thyestes uxorem fratris temeravit: Atreus Thyestæ filios, inscio patre interfectos, eidem epulandos præbuit. Supererat Thyestæ filius nothus, qui perire statim ab ortu jussus, à pastoribus tamen servatus & lacte caprino nutritus fuerat, unde illi nomen Ægisthus factum. Hic Atreum obtruncavit: Agamemnonem, Atrei filium, è Trojano reversum bello sustulit conscia & adjuvante, quam sibi male devinxerat, Clytem-

Clytemnestra, conjuge Agamemnonis. Hinc
secunda tragoediarum seges.

CAPUT XXIII.

TROYANI REGES.

IN ea Phrygiæ parte, quæ Bosphorum Thracium respicit, Trojam Dardanus, Jovis & Electræ filius, condidit, è Thuscia fugiens occiso fratre, quicum in hac Italiæ parte regnabat. Rerum in Troade tunc potiebatur Teucer, qui Dardanum generum adscivit, cumque illo Trojæ fundamenta jecit, annis ante natam Romam ferè septingentis. Dardano successit Eriçthonius filius, Eriçthonio Tros, qui Trojam de suo appellavit nomine. Tros filius fuit Ganymedes, à Jove raptus: item Asiaracus, ex quo genitus est Capys, Anchisæ pater: demum Ilus, qui paternum adeptus regnum, Trojam Ilium vocari jussit.

Ilo successit filius Laomedon, quem Hercules vita regnoque spoliavit, abducto ejus filio, qui à Trojanis redemptus, inde Priami nomen consecutus est, cum antea Podarces diceretur. Priamus patri suffectus, turribus arcibusque munivit urbem, quæ tunc Pergama vocabantur, unde ipsa Troja nomen quoque sumpsit. Priami uxor, Hecuba: filii præcipui, Deiphobus, Helenus, & Paris, sive Alexander, funesta patriæ fax. Talem sibi visa fuerat parere mater, ejusque somnio cognito, Priamus necari puerum jussierat. Hecuba clam inter pastores educandum curavit, ubi cum regias dotes ostenderet in
conditionis

conditionis humilitate, originem probavit, ipsique Superis dignus est visus, qui ortam inter Junonem, Palladem, & Venerem, controversiam dirimeret. Intererant epulo geniali, cum Thetis Peleo nuberet. Discordia in medium jecit fatale pomum, cum hac inscriptione, *Detur pulchriori*. Paris arbiter duræ litis sumptus, eam Veneri adjudicavit & sibi, suisque, Junonis ac Minervæ conflavit odia.

Interim Priamus certamen ludicrum nobilitati Trojanæ proposuit. Adfuit Paris adhuc incognitus, & ceteris, qui congressi fuerant, victis, ipsum Hectorem superavit. Hector, cum pugilem ignotum ferro persequeretur, ut ignominiam ejus sanguine elueret, agnovit fratrem, conspectis certis insignibus & gemmis, quas Hecuba pastori, ejus educatori, tradiderat. Priamus, Fatorum immemor, filium lætus amplectitur, & in regię partem accipit.

C A P U T XXIV.

TROJANI BELLI CAUSA.

CUM Hercules Trojam vastaret, Hesionei Laomedontis filiam, Telamoni, Græco duci, conjugem dederat. Paris, amatam suam repetiturus, classem instruxit, Priamo non invito, qui opibus & gloria pollens, imminabat in omnem injurias à Græcis toties acceptas vindicandi occasionem. Paris rectâ Spartam contendit, ad Menelaum, Spartæ regem, filium *Alei*, & Agamemnonis fratrem. Exceptus humanitate summa, & domi relictus est à Menelao, cui erat iter in Cretam necessarium.

Helenam,

Helenam, uxorem Menelai, Venus ita Paridi conciliavit, ut cum eo Trojam profugerit, probante Priamo, qui Hesionem, sororem suam, ita redditum iri facile sperabat, si cum Helena permutaretur. Contra ac speraverat accidit: Nam Græci Hesionem reddere negârunt, Helenamque junctis viribus & armis repetentes, Trojam, per annos decem obsessam, solo demum æquârunt. Quo pacto Ulysses, & Achilles ad hoc bellum perducti fuerint exponit Ovidius Lib. XIII.

Idem explicat quemadmodum Græcorum exercitus Aulidem convenerit, ibique ventis adversis tandiu retentus fuerit, dum Agamemnon filiam Iphigeniam Dianæ immolare constitueret. Cervam tamen ejus in locum Diana substituit, eamque in Tauricam Chersonesum deportavit. Dianâ placatâ, solvit Græcorum classis mille ducentarum nonaginta navium, sub ducibus quinque & nonaginta, & ad Trojam castra posuit. Diuturnam bello moram attulit Asia ferè universa, ad urbis unius auxilium concurrens: tum Hectoris fortitudo: denique discordia Achillem inter, & Agamemnonem coorta. Hic puellam quandam sacerdoti Apollinis ereptam penes se habebat. Apollo à virginis patre oratus, immissa peste Græcorum exercitum populabatur, quam ut Achilles averteret, Agamemnonem cōgēgit puellam parenti reddere. Agamemnon iracundia elatus Briseidem vicissim Achilli eripuit. Achilles, injuriam non ferens, inclusit se tentorio, Græcosque Trojanis profligandos permisit: arma sua duntaxat concessit Patroclo, quibus ille indutus, & Hectorem ausus laceffere, ab illo

G

sternitur.

sternitur. Tum vero Achilles ulciscendi amici causa bellum repetiit, Hectoremque caesum ter circa muros urbis raptavit.

C A P U T XXV.

TROJÆ EXCIDIUM.

HECTORIS necem clades fortissimorum è Trojanis ducum est consecuta, Priamo & Hecubæ in desperationem actis, promisit Paris necem Achillis, quo uno maxime Græci stabant. Comperit eum Polyxenæ, Priami filix, amore captum: adducit in spem conjugii, & pactis paucorum dierum induciis, in templum Apollinis invitat, colloquii uberioris causa. Venit Achilles nihil à Paridis perfidia metuens, à quo sagitta percussus interiit. Cæsum in acie canit Ovidius, Lib. XII. n. 14, 15. De illius armis certatum Ajacem inter & Ulysses. At Græci dolo pariter & proditione ulciscendos proditores arbitrati, reditum in patriam, velut fessi bello, simulant, & equum ingentem fabricantur, quasi donum placandæ Minervæ, cujus numen à se violatum dictitabant, rapto ex arce Trojana Palladio, seu Minervæ sacrâ statuâ, qua Trojæ fatum & felicitas contineri putabatur. Equum in littore relictum, Græcis ad insulam Tenedum profectis, Trojani in urbem inducunt, diruta murorum parte, per quam Græci noctu è vicina insula Tenedo reversi, subierunt, & civitatem somno ac vino sepultam incenderunt. Hanc illis ab Ænea & Antenore proditam fuisse fama est. Pyrrhus, Achillis filius, Priamum ad
Jovis

Jovis aram jugulavit ; immolavit Polyxenam ad Achillis, qui ejus nuptias ambierat, tumultum. Andromacham Hectoris conjugem abduxit in Græciam. Paris sagitta Herculis à Philoctete confossus est. Menelaus Helenam à Deiphobo, cui post Paridem occisum nupserat, recepit. Ulysses Astyanactem Hectoris filium è summa turri dejiciendum curavit. Ajax Oilei filius, Cassandra Priami filia temerata, Palladis, cujus ad statuam veluti ad asylum illa confugerat, iram in se concitavit : quare facto naufragio, fulmine conflagravit. Classis Græcorum ad Caphareos scopulos, insulæ Eubœæ, allisa. Magnam partem periit, Nauplii scelere, qui dolens filium suum Palamedem ab Ulyssse falso crimine accusatum, & à Græcis damnatum, ignes nocturnos è cautibus extulit, ad quas classis, portum rata, per tenebras temere appulit. Contigit Trojæ excidium anno Mundi bis millesimo octingentesimo septuagesimo, cum Ailon Hebræis jus diceret. Cæsa esse perhibentur in eo bello, Græcorum octingenta octoginta sex millia ; Trojanorum vero, ante captam urbem, sexcenta septuaginta sex millia.

CAPUT XXVI.

AGAMEMNON, ET ORESTES.

A Gamemnon domum redux, Clytemnestræ & Ægysthi, ejus adulteri, ferro cecidit. Orestes ultus est patris mortem, peremptamatre : quam cum obversari sibi semper crederet tædis & serpentibus armatam, oraculum consuluit.

Eo jubente, in Tauricam Chersonesum contendit, comite Pylade, regis Strophii filio: cujus amicitiam cum in maximis antea periculis, tum in hoc præcipue loco est expertus. Mos erat, ut hospites ac peregrini comprehenderentur, Dianæ, quæ ibi colebatur, immolandi. Capti Pylades, & Orestes, adducuntur ad Thoantem, summum sacerdotem. Is novorum hospitem nobilitate permotus, & indole liberali, cum, utrumque servare, salvis patriæ legibus, non posset, alterum, ducta sorte, incolumem fore pronunciat. Hic vero celebris orta est inter Pyladen & Oresten contentio, dum alter alterius perire loco certat. Sors Oresten addixit neci. Præerat Dianæ sacris Iphigenia, Orestæ soror, illuc per Dianam ex Aulide translata, cum cervam in illius mactandæ locum supposuit, ut Ovidius narrat, Lib. XII. n. 2. Iphigenia, cum ferrum libraret in fratris caput, eum agnovit. Occiso Thoante, Orestes cum sorore, Pylade, & Dianæ statua, rediit in Græciam, ubi expiatus, & Furiarum retro aspectu liberatus, paternum regnum feliciter administravit. Eadem statua Dianæ in Italiam postremo delata est, & in Aricino col, locata nemore. Templi ædituus, & sacerdos istius Dianæ Aricinæ, rex nemorum vocabatur, ac vulgo servus erat fugitivus, qui tandiu regnum illud obtinebat, dum ab alio fugitivo commissa pugna victus necaretur.

CAPUT XXVII.

ULYSSES.

DECEM annos Ulysses erravit post excisam Trojam prius, quàm paternos lares revideret. Vix ingressus navim, in Thraciam tempestate delatus est. Ibi regnabat Polymestor, cujus fidei ac tutelæ Priamus filium Polydorum, & regales thesauros, ne venirent in Græcorum manus, tradiderat custodiendos. Polydorum, rex avarus, ut auro potiretur, trucidaverat. Hecuba id cum rescivisset (nam Ulyssi in Trojana præda dividenda obvenerat) Polymestorem adiit, velut ignara: ostentansque spem thesauri alterius, eum seduxit à regio comitatu: mox involans in vultum, oculos illi unguibus eruit. Quo facto lapidibus à populo superveniente appetita, in canem rabidam mutata fuit. Ulysses repetita navigatione, abripitur in Africam ad Lotophagos: ita vocatos à loto arbore, cujus fructus tam suaves habebat illecebras, ut advenis oblivionem patriæ afferret, ejusque suavitate captos è sociis suis nonnullos Ulysses amiserit. Alii redintegrato cursu, Siciliam cum eo tenuerunt. Sex eorum Polyphemus, Cyclopum teterrimus, devoravit. Ulysses vino gravem invasit, eique unum, quem in fronte media gerebat, oculum exsculpsit. Inde ad Æolum properè fugit, qui ventos adversos utribus inclusos, in ejus navim congeffit, ne nocerent. Utres tumidos socii male curiosi reclusere. Ventis solutis novæ tempestates excitatæ, nova pericula. Iis jacta-
tum

tum Ulyſſem, & à Læſtrygonibus, Formianum littus incolentibus, atque humana carne veſci ſolit, pænè oppreſſum, inſidioſa benignitate excepit Circe, famoſa venefica. Hæc ſocios Ulyſſis in ferarum varia monſtra transformavit: ipſe artes magicas eluſit inſtructus herba Moly, ſapientiæ ſymbolo, à Mercurio ſibi donata. Eadem Circe adjuvante, adiit inferos, ubi à Tireſia vate multa de rebus aliquando ſibi eventuris cognovit. Pari felicitate ac prudentia Sirenum dolos cantus, in eodem Tyrrheno littore effugit, ſociorum auribus cera obturatis, ipſe ad malum alligatus. Inde Siciliam ruſum tenuit. Solis boves Phaëtusa nympa paſcebat. Præceperat enixè ſociis Ulyſſes, ut ſacris armentis temperant. Auditus non eſt: itaque Sole irato, naves cum ſociis amiſit, vixque in fractæ ratis tabula enatavit ad Ogygiam inſulam, ubi recenti navigio inſtructus à nympa Calypſo, mari ſe commiſit. Facto iterum naufragio, cujus auctor Neptunus, Polyphemum filium ab Ulyſſe excæcatum ægre ferens, evaſit ope Leucothoæ in inſulam Corcyram, & acceptis ab Alcino, Phæacum rege, navibus Ithacam attigit. Domum ſuam, ruſtici cultu, ingreſſus, cognoscendum ſe Telemacho filio, & fidis aliquot ſamulis, dedit, quorum opera procis deletis, fortunas, uxoremque Penelopen, recuperavit. Re bene geſta lætum tacitus angebat metus, ne à filio interficeretur: id enim Tireſias prædixerat: ac ne triſti vaticinio fidem faceret, cogitabat ſecedere in aliquam ſolitudinem, cum Telegonus, quem è Circe genuerat, audito ſe-

lici

lici patris in Ithacam adventu, accessit gratulaturus. Dum ut ignotus repellitur, nonnihil tumultus ortum est ad fores. Procurrit Ulysses, ut rem cognosceret, interque confusos tumultuantium clamores sagitta vulneratur à Telegone. Fieri medicina plagæ non potuit, quia jaculum veneno infectum erat.

C A P U T XXVIII.

Æ N E A S.

ÆNEAS, Veneris & Anchisæ filius, Creüsam, Priami natarum unam, duxerat. E patriæ incendio elapsus, ope matris, septem annos erravit incerto mari, ob iram Junonis, nomini Trojano semper infensæ. His transactis Carthaginem venit, ubi, quemadmodum canunt Virgilius, & Ovidius, Dido novam condebat urbem, ab eaque mensibus aliquot retardatus, monente demum Jove perrexit in Italiam, ac victo Rutulorum rege Turno, Laviniam regis Latini filiam cum dotali regno accepit, ac Romani imperii fundamenta jecit.

C A P U T XXIX.

UTILITAS e FABULIS CAPIENDA.

CUM poëtæ ac doctores profanæ antiquitatis plurima, quæ ad explicandam rerum naturam, aut instruendos mores pertinent, simulacris Deorum, & fabulis involverint: dispiciendum est quid veri, bonive, sub istis integumentis lateat. Ita Cœlum fixerunt Saturni, sive Temporis,

poris, patrem, quia cœlum diurna & annua conversione tempus efficit. Cum vero temporis par vetustati sit velocitas, idemque finem rebus quas produxit afferat, describere Saturnum habitu senis alati, & falce armati, qui liberos suos devoraret. Saturnum excepit Janus Latii rex prudentissimus, qui prospiceret futura, præterita meminisset: eum bifrontem idcirco pinxerunt. Rudes incultos homines Promethæus à ferino victu abductos excoluit, ac mentem veluti corporibus brutis addidit: hæc fuit causa cur homines dictus sit è luto finxisse; idem usum ignis edocuit, ac reperit quo pacto è solis radiis, puta concavo speculo exceptis, eliceretur. Hinc nata multa vitæ commoda, & è commodis incommoda, nimirum morbi, febres, &c. Deucalion urbes condidit, invenit artes, vitam moribus ornavit: hinc saxa in homines mutasse prædicatur. Amphion devinctos concordia Thebanos ad urbem ædificandam adduxit: lapides lyre sono movisse narratur: Atlas vero in montem conversus cœlum humeris ferre, quia, ut astra specularetur, in editiorem ascendebat locum, & cœlestem excogitavit sphæram, quam fere semper præ manibus habebat. Alas Dædalo dederunt, ut è labyrintho evolveret, quia navigandi, & utendi velis, artem reperit. Icarum audaci volatu sublimia captantem in mare dejecerunt, ut juvenilem notarent imprudentiam, quæ medium iter ac tutum tenere nescit. In Tantalos avaros; in Lycaone, crudeles; in Sirenibus & Circe amatores voluptatum; in aliis alia flagitia descripserunt. In Medusa, muliere libidinosa,
indolem

indolem impuræ libidinis adumbratam volvere, cujus ea vis; labesque est, ut homines omni rationis, pietatis, & humanitatis sensu spoliatos, in saxa transformare videatur. Quis in Narcisso non agnoscit hominem sui amantiorem? in Marſya, quem Apollo cute spoliat, arrogantem; in Perſei Pegaſo, celeritatem rebus gerendis necessariam; in ejusdem speculo polito, quod inſtar clypei geſtabat, ſapientiam non intelligit? An temerè conjiciet, ſi altiora ſpectamus, qui Adamum in Saturno liberos devorante expreſſum arbitrabitur? in Iapeto Japhetum, è Noemi liberis tertium? & alia ejusdem generis? Sacrarum arcana litterarum è Judæis cognoscere Phæ-nices, & Ægyptii, facile potuerunt: ab utriſque hauſerunt Græci, & jam adulterata, novis commentis depravârunt: à Græcis Romanus orbis ſumpſit.

F I N I S.

BOOKS for the Use of *Winchester* School printed for
JOHN BURDON, Bookseller near the College, in
Winchester.

THE Psalms, Hymns, Prayers, Graces, and Dulce
Domum. *Price 4 pence.*

Kenn's Manual of Prayers, 1s.

Doctrines of Morality and Religion taught in Texts
selected from Scripture, and arranged systematically un-
der proper Heads, 12mo. 1s.

Florilegium Poeticum ex Ovidio, Tibullo, Propertio,
Martiali, &c. ab omni Verborum Obscœnitate repurga-
tum, 12mo. 2s. 6d.

Ovidii Nasonis Fastorum Libri sex, 12mo. 1s. 6d.

Selectiæ Historiæ ex C. J. Cæsare, Justino et L. A.
Floro, *edit. nova.* 12mo. 3s. 6d. editio Tertia.

Vidæ Ars Poetica, accedit C. ex Macrobio, 12mo.
2s. 6d.

M. Fabii Quintiliani, de Poetis Historicis, Oratoribus,
Philosophis, Græcis et Romanis Judicium. ex Instit.
Orat. Lib. X. decerptum. 12mo. 1s.

De Oratoribus sive de Causis corruptæ Eloquentiæ
Dialogus ex C. Tacito Selectus, 8vo. 1s. 6d.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ,
ΛΟΓΟΙ ΔΥΟ. 6d.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ sive Novus Historiarum Fabula-
rumque Delectus ex Æliano, Polyæno, Aristotele, Di-
onyisio Halicar. Maximo Tyrio, Platone et Herodoto,
Græcè, editio nova, 12mo. 2s.

Interpretatio ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Novâ Methodo
Constructa, 12mo. 2s.

Homeri Odysseæ Libri, IX, X, XI, XII; Græcè,
Select. *edit. nova.* 8vo. 2s. 6d.

Ex Scriptoribus Græcis, viz. Isocrate, Demosthene,
Luciano, Xenophonte et Herodoto selecta, Græcè, 8vo.
6s.

*School Books in general are sold by JOHN BURDON, with
good allowances to Schoolmasters and Booksellers.*